

Nye lokaler til obligatorisk håndværk og design

Nu er skolerne forpligtet til at undervise i håndværk og design i stedet for sløjd og håndarbejde. Holluf Pile Skole og Sanderumskolen står klar med spritnye lokaler.

FOTO & TEKST | SEBASTIAN BJERRIL

Holluf Pile Skole kunne indvie nye håndværk og design-lokaler før ferien med Albani-øl, vand, pølsevogn og besøg fra naboskolerne og kommunen. Åbningen var kulminationen på en større modernisering af skolen, som ud over nye lokaler blandt andet indebærer udskiftning af skolens døre, vinduer og et nyt tag på skolens bibliotek.

Skolen har kørt med håndværk og design, lige siden det blev introduceret med reformen. Men det er en glad skoleleder, Nanna Lohman, som nu kan se frem til at tilbyde lærere og elever top-tunede lokaler. For hende er det nye kreative fag vigtigt for folkeskolen.

»Det er et fedt fag, som vi blev rigtig glade for, da vi skulle tænke ny folkeskolereform. Vi har for lidt af de praktiske fag i folkeskolen. Hos os ser vi håndværk og design som et dannelses-fag. Vores elever er glade for, at skoletiden også handler om noget andet end de boglige fag. Det her er ikke gammeldags sløjd og håndarbejde. Det er arbejdsmetoder, som kan bruges i alle fag. Og her ser vi også, at det er nogle andre elever, som shiner«, fortæller hun.

Siden reformen blev indført efter sommeren 2014, har det været op til skolerne selv, om de ville udbyde faget i en overgangsperiode. Men fra dette skoleår er faget obligatorisk.

Skoleleder: Pædagogerne kommer i spil

For at gøre plads til det nye lokale, som blandt andet byder på et syområde, et fin- og grovværksted og et maleområde, har skolefritidsordningen fået en ny placering, da skolen har valgt at inddrage det gamle skolefritidsordningsområde til de nye lokaler. Pengene til lokalene kommer fra en pulje i Odense Kommunes Energy Lean-projekt, som går til energirenovering af kommunale bygninger for at nedbringe bygningernes CO₂-udslip. Og Rachel Zachariassen, som blandt andet arbejder med

indretning af håndværk og design-lokaler, har hjulpet skolen med gode ideer og erfaringer.

Eleverne får god plads i lokalene. For hele området er tænkt til én klasse ad gangen. Og så står læreren for undervisningen sammen med en pædagog.

»På den måde får vi pædagogers kompetencer rigtigt i spil. For det er et fag, hvor deres kompetencer passer godt. Det er et fag, som kræver ret stor faglighed. Man skal kunne styre mange niveauer på en gang og tåle, at der kommer ideer ind fra højre side, og så være i stand til at bygge videre på dem«, siger Nanna Lohman.

En af de lærere, som har set frem til at tage det nye lokale i brug, er håndarbejdslærer Gitte Vind Sørensen. Hun har været med i udtænkningen af lokalet og har også lavet flere af delene til udsmykningen.

»Lokalet er blevet virkelig lækkert, og jeg synes, at det fungerer rigtig godt, at vi kan se

fra den ene ende af lokalet til den anden, så der ikke bliver nogle steder, man kan gemme sig. Og samtidig er rummet stadig delt ind i små niche-områder, hvor elever kan koncentrere sig om deres eget«, siger hun.

Også på Sanderumskolen 12 kilometer derfra har eleverne fået nye, store lokaler til det unge fag. Her er lokalene endnu større med plads til hele 75 mennesker ad gangen.

Skoleleder Marianne Ubbe er ligesom sin kollega på Holluf Pile Skole begejstret for mulighederne i håndværk og design.

»Man kan tænke håndværk og design som et enkeltstående fag, men vi ser det som en pædagogisk tankegang. Og derfor skal vores lokaler også bruges til understøttende undervisning. Lokalerne skal være et rum for innovative tanker, hvor der er plads til at eksperimentere«, fortæller hun.

Mange fag samlet på et område

De nye lokaler rummer også et biblioteksområde med fagbøger. Her er det ikke strikke-, tømmer- eller malebøger, der pryder hylderne. I stedet er der som på ethvert andet bibliotek fagbøger om jernalderen og H.C. Andersen at finde. Tanken er, at eleverne skal kunne koble deres boglige viden på kreative processer.

Har man mere lyst til at fordybe sig i en roman, skal man blot om på den anden side af glasdørene for at finde den nyeste skønlitteratur. Bøgerne kan læses til tonerne fra musiklokalet, som også har plads i denne del af skolen. Alle skolens kreative fag er samlet i samme længe på skolen.

Eleverne har så vidt muligt været med under ideudviklingen af lokalene. Eksempelvis er det elevernes ide, at den nederste del af væggene er malet mørkegrå, så eleverne ikke kommer til at lave mærker med deres sko, hvis de rammer ind i de ellers hvide vægge.

Da *Folkeskolen* er på besøg, hænger en større

TILMELD DIG
HÅNDVÆRK OG DESIGN
PÅ FOLKESKOLEN.DK

FAGLIGT NETVÆRK: HÅNDVÆRK OG DESIGN

I det faglige netværk for håndværk og design kan du debattere, sparre og viden med kolleger fra hele landet. Bliv en del af netværket, og få ny viden og faglig inspiration direkte i din indbakke. Læs blandt andet bloggene »Fra Værkstedet« og »Sløjd under forvandling«. Rachel Zachariassen vil fremover blogge i folkeskolen.dk's netværk for håndværk og design.

Der er blevet gjort lidt ekstra ud af, hvordan værktøjet i fin- og grovværkstedet skal hænge på Holluf Pile Skole. Det skal også give eleverne lyst til at rydde op efter sig.

gruppe elever ud i flere af lokalets kroge, og sådan skal det også være. Derfor er lokalene bemandet i hele skolens åbningstid, så eleverne mere eller mindre frit har mulighed for at komme og gå.

»Vi har vores pædagogiske læringscenter her, så der er nogle til stede hele tiden. De er klar til at hjælpe med at finde materialer og holde øje med, at der ikke er nogle, der danser på bordene. Det handler for os om ansvar for egen læring, og derfor har vi gjort meget ud af at involvere eleverne i udarbejdelsen af lokalene, og så har vi taget os god tid til at introducere eleverne til lokalene, allerede før de stod helt klar. Det giver dem en form for ejerforholdelse«, fortæller Marianne Ubbe. ☒

folkeskolen@folkeskolen.dk

Læringskonsulent: Sådan ser et godt lokale ud

Læs håndværk og design-underviser Rachel Zachariassens bud på, hvordan man skaber et godt håndværk og design-lokale.

Sammenhæng mellem værkstederne og et værkstedsmiljø, der lægger op til læring. Man skal få lyst til at skabe og være innovativ, når man træder ind ad døren. Det er hovedlinjerne i opskriften på et godt lokale til skolens yngste fag, lyder det fra Rachel Zachariassen. Hun har selv været med fra fagets start som folkeskolelærer og cand.pæd. i didaktik (materiel kultur), har rådgivet om indretning af lokaler, skrevet bøger om emnet, og nu efter halvandet år som læringskonsulent i Undervisningsministeriet skal hun undervise på læreruddannelsen og i efter- og videreuddannelsen af håndværk og design-lærere.

»Det skal være inspirerende lokaler. I et sløjd-lokale er alt typisk brunt med lukkede skabe. Det fordrer ikke iderigdom. Åbn skabene, hæng ting på væggene, og sørg for, at alle kan følge med i, hvad der sker rundt omkring i lokalet«, siger Rachel Zachariassen.

Det er en god ide at opdele værksteder

»Der er værksteder, hvor det hele bliver nyt. Men det kan være en fordel, at lærere og pedel laver nye ting ud af gamle møbler, så det hele ikke bare er færdigkøbt. Det giver et helt andet

ejerskab over lokalene. Og inddrag meget gerne eleverne, så de også bliver en del af processen«, siger hun. ☒

Gode råd til nyt lokale

- Læreren skal kunne have overblik over hele lokalet.
- Det er godt med vinduer mellem rummene – også gerne ud til resten af skolen, så andre kan kigge ind og blive inspireret.
- Placer de andre kreative fag i nærheden, så det er muligt at låne materialer fra hinanden.
- Hold orden! Rod dræber kreativiteten.
- Det skal være tydeligt, hvor tingene skal være. Og hellere på hylder end i skabe.
- Værktøjet skal være i orden. Det går ikke med en sløv sav.
- Der er ikke brug for 30 høvlebænke. Alle elever skal ikke høvle på samme tid, men alle skal have en arbejdsplads, så de ikke skal stå og vente.
- Lærere og gerne også elever skal være med i indretningsprocessen.

pai@folkeskolen.dk

3 x ENGLSK i 7.-10. klasse

»STIFINDEREN»

- En differentieret engelsk grammatik, 144 sider, 109 kr.
- Øvebog, 92 sider, 69 kr.
- Facithæfte, 44 sider, 48 kr.
- Tea for Two - Games and Activities, 160 sider, 162 kr.
- Stifikseren - elektronisk retteprogram, gratis!

»STEP BY STEP»

- Basisgrammatik med øvelser, 80 sider, 99 kr.
- Facithæfte, 44 sider, 48 kr.

»PAPEGØJEBOGEN»

- Differentierede øvelser i engelsk grammatik, 128 sider, 99 kr.
- Løsningshæfte, 64 sider, 48 kr.

(priser ekskl. moms)

Læs mere om bøgerne på www.andrico.dk: se uddrag, e-bøger, i-bøger, mm.

Førlaget Andrico

tlf 86 57 92 19

foelaget@andrico.dk

www.andrico.dk